

Vallekilde, d. 11te Januar 1903.

Kære Sanne!

Tak for Dit sidste kære brev til jul og for ”kvædi um kópakonu”, det er helt morsomt. Jeg skrev lidt til Dig med ”Mjølknir”, mon Du har fået det; det var den gang, Niels lige havde fået skarlagensfeber, endnu ligger han på Holbæk sygehus; han kommer vel ikke tilbage hertil førend ind i Februar, det bliver et slemt hul i hans skoletid.

Hvorledes mon det går Eder deroppe, det tænker jeg meget på, og jeg ønsker, I må have haft lykke til at få nogen flere elever; de unge vil nok ikke ofre 100 kr. for at skaffe sig oplysning, de lader heller de penge gå i købmandens lommer for brændevin. Mon det kommer til at gå i lave med skolen kære Sanne, det var godt, om det kunde, om Færinger vilde haft så megen forståelse af Eders arbejde og villet være med til at lette det økonomiske tryk, som jo i mange måder må virke hemmende på gerningen. Der er nok folk deroppe, der har penge, når de bare vilde ud med dem; det er vel som oftest så, at den der har vilje mangle evne og omvendt. Her har vi det godt nu, jeg venter ikke, vi får mere skaragensfeber i vinter, men nu ser det ud til, at influenza er i anmarch, men måske den ikke bliver så ondartet.

Hans Andreasen har i dag fået brev fra Færøerne over England, og han troede ikke, der var noget særligt passeret deroppe, alting syntes at gå sin gamle jævne gang. Så tænker jeg mig, at Ellen er i levende live; jeg er altid forberedt på at høre, at hun er gået bort, bare hun ikke skulde lide så meget, det er ikke underligt om sindet bliver tungt under daglige lidelser.

Hvorledes mon vejret var oppe hos Eder i juletiden, her var det ganske forfærdeligt; der blæste en orkanagtig storm natten mellem første og anden juledag og anrettede store ulykker omkring i hele landet; det vil I nok få at se i bladene, folk er blevet husvilde, og mange steder har fiskerne fået alle deres redskaber ødelagte og bådene slået i stykker.

Har den ny Sandø præst besøgt Eder? Han er jo Simons gode ven og stiller sig vel i venligt forhold til skolegerningen. Jeg har slet ikke hørt noget om, hvad Sandinger synes om ham; han fortår måske at omgås dem, de har ellers ikke altid været lette at komme til rette med. Jeg har somme tider fået brev fra Hilde, men nu er det længe siden, hun skrev til mig; jeg vilde gerne ide, hvad hun synes om ham.

Nu vilde jeg ønske, jeg kunde se Din lille pige, hvor sød hun er; når jer ser lille Rigmor så tænker jeg på lille Elsa, de er lige gamle; Rigmor er født d. 17de Septbr., og Elsa d. 15de, er det ikke så? Ude i Holbæk har de fået en lille dreng i Decbr. og Thomas skrev, at Eva var raskere nu efter den begivenhed, end hun længe havde været. Ser Du nogen sinde lille Sigrid, hvorledes trives hun deroppe, det var dog meget, at Eva kunde sende hende fra sig; den førstefødte måtte altid stå hjærtet særlig nær.

Ikke har jeg hørt fra Amerika i lange, lange tider; jeg ventede at høre til jul men forgæves, nu ved jeg ikke, om det kan hjælpe at vente og håbe længere; jeg vil dog så nødig opgive håbet, skønt det ser ud til, at det er håbløs venten.

Du ved nok, at Ásgeir er her på skolen i vinter; jeg håber, han får godt udbytte af at være her; men nu kommer det kedelige, at han skal være soldat; Vedel, som han var i lære hos i Jylland, lod ham indføre i lægdsrullen, og i efteråret var han på session i København. Han er for så vidt sluppen heldig, som han skal være marinesoldat, men det bliver alligevel strængt for ham, hvis han skal i tjenesten til sommer og så gå ledig til vinteren; det er kun yderst sjælden, håndværkere har arbejde her i vintermånederne og derfor ønsker jeg så meget for ham, at han må gå fri sommeren over. Har Kristian slet ikke besøgt Eder i vinter, han har vel ikke så meget at bestille, at han jo nok kunde komme, og det synes jeg kunde være morsomt både for ham og for Eder, at han kom en lille tur derop. Mon han skal til hvalfangerstationen igen til sommer. Vil han ikke nok være med til at give et bidrag stort eller lille til købet af skolen, jeg håber det; det vilde gøre mig så ondt, hvis han ikke vilde være med. Jeg ønsker bare, at jeg var lidt mere velhavende og ikke havde så mange huller for mine få skillinger, så skulde mit bidrag ikke manglet, men som sagerne nu stå, har jeg intet at give, hvor gerne jeg end vilde.

Du kendte Kristoffer Andreasen på Solbakken; gjorde Du ikke, hans kone Maren kendte Du da;

Kristoffer tænker på til sommer at drive sildefiskeri ved Færøerne, måske det kan lykkes; jeg kender ikke noget til det og ved ikke, om der findes sild i så store mængder, at det kan betale sig at drive det deroppe, da der nok skal en temmelig kostbar udrustning til driften; men det er nok bestemt, at han vil prøve. Jeg vil ønske, det må lykkes for ham, han har ikke været særlig heldig med sit fiskeri ved Island.

Nu kommer jeg nok til at slutte for i aften, det er sent, og jeg er søvnig, brevet bærer nok mærker af det. Hils Simon mange gange, jeg håber han snart forvandt sin forkølelse, han har ikke råd til at have dårlig hals, og det er kedeligt, hvis det vedblivende skulde komme igen. Der siges af nutidens lægekyndige mennesker, at det skal være godt at gurgle halsen med kogt vand for at styrke den, men det kender Simon vel nok. Hils også Rasmus mange gange. Og lev så vel, kære Sanne! De kærligste hilsener til Dig og lille søde Elsa fra Din Bette faster.

Jeg skal hilse fra Line, hun var her dagen efter nytårsdag. Jeg skal hilse mange gange fra Hanne, Voldborg og Signe Bentsen. Voldborg er hjemme i vinter; Asta er på Ubberup højskole, og Dagny er i Kalundborg hos Termansen.

Vallekilde, d. 20de Februar 1903.

Kære Sanne!

”Mjølñir” ligger under af sejling, og så synes jeg, Du skal have en hilsen, da jeg nu har god tid. Jeg har tænkt meget på Eder, siden jeg i de sidste blade, Hans Andreasen fik, så den sørgelige tildragelse med et unge menneske fra Mule; det blev en sørgelig jul for hans forældre, og I kunde heller ikke fejre julen med glæde, da han jo også stod i forhold til Eder og var dragen sund og rask ud fra Eders hus. Der burde aldrig nogen gå ene ved nattetid på sådanne farefulde veje; de gamle ordsprog viser også hen til at den tankegang har været rådende: ”Náttinn er hvøns manns óvinur.” ”Eingin kan frá einum at siga.” Og hvorledes mon det går med skolen, kære Sanna, det kan Du tro, jeg tænker meget på, hvordan I kan klare udgifterne; I kan under ingen omstændigheder, selv om I havde alle de elever, skolen kan rumme, betale gælden og selv leve, og noget skal I da også have for Eders arbejde, om det end bliver knapt tilmålt. Det bliver nok trange år for Eder de første, men jeg håber, I skal kunne holde ud og sejre til sidst. Færingers kunde godt slå kreds om Eder og hjælpe Eder, men der er vist ikke så få, der står Eder imod, og de kan gøre meget. Jeg ønsker tit, at jeg var rig, ikke for min egen skyld, men så kunde jeg hjælpe andre og støtte en god sag, når det tiltrængtes. Jeg havde vist ikke fået brev fra Amerika, sidst jeg skrev til Dig, så vidt jeg husker, kom det lige efter, at jeg havde afsendt brevet med ”Laura”. Jeg skal hilse dig fra Sanne, hun og de alle havde det godt, og jeg tror nok, at Thrine nu er godt tilfreds; Sanne gik på faldende fod, og det kan godt være, det er overstået for hende. Gud give, det må være gået godt! Til efteråret om alt går godt, flytter Marie og hendes mand derud, Sannes mand har allerede købt jord til dem; et par andre Færingers, Johan og Arine fra Sand, har også bosat sig derude, så der er snart en lille dansk-færøsk nybygd. Jeg hører at de fleste af Færingerne herfra skolen skal til fastelavnsgilde i København; Niels Lassen er nu for nogen tid siden kommen tilbage fra sygehuset, jeg har lige set ham, siden han kom. Joen Jacob ser jeg aldrig, han skal til Hans Smith, når skolen er forbi, har jeg hørt; han kommer til en god mester. Du har nok hørt, at Hilmar Hentze er bleven postmester her i Vallekilde og købmand tillige; jeg synes, det er mærkeligt, at han kan rejse fra det hele, han skal også derind, hører jeg; han har en pige, der holder hus for ham, hun må så passe det. Kirstine Bukh var aldrig udenfor en dør i posttiden, hun sagde, hun kunde ikke når hun skulde passe sine sager ordentlig; det lader til H. tager sig det mere let. Men det kommer jo ikke en ved, det må han klare selv.

Lige til for 8 dage siden er der blevet ved at dukke enkelte tilfælde af skarlagensfeber op, så jeg føler mig lidt træt efter det, og helt fri bliver vi vel ikke den tid der er tilbage. På Askov er der også skarlagensfeber i vinter, der er de helt afspærrede fra omgang med andre; og på Testrup har de også haft nogen tilfælde, så det er ikke alene på Vallekilde, den regerer. Det er længe siden, jeg så nogen af Bentsens; folk har skyet mig for skarlagensfeberens skyld, jeg vil heller ikke gå nogensteds, så ingen skal have noget at sige. I kirke har jeg næsten ikke været hele vinteren. Jeg lægger lidt blomsterfrø i brevet, hvis Du bryder Dig om det og kan få tid at plante lidt. Jeg har nylig haft brev fra Sunneva, hun har det godt, hun er jo i en god og betryggende stilling, når kun helbredden vil slå til, men strængt er det jo undertiden for hende.

Så min kære Sanne, må Du have farvel for denne gang. Hils Simon mange gange og din søde lille pige!

Gud i vold!

Kærlig hilsen fra Din Bette faster.

Hvorledes arter plejedatteren sig?

Hils Rasmus

Vallekilde, d. 1ste Marts 1903.

Kære Sanne!

Tak for Dit kære brev, og så må Du undskyldte, at jeg sådan vrøvlede om lille Elsa; jeg kom selv i tanker om det, da brevet var afsendt, at jeg havde vist skrevet noget, der var rent forkert.

Nu vil jeg ønske, at Rasmus må kunne tale folk til hjærte, når han skal ud omkring; bare der var mere forståelse af Eders gerning, så vilde der også være mere redebønhed til at støtte og værne om Eder. Du har ikke fortalt mig noget om, at Rasmus var bleven forlovet, men jeg har hørt "eitt graml" om det, så er han vel glad og lykkelig. Det er jo Simons søster, han er forlovet med, ikke sandt?

Nu begynder vi på den sidste måned, og så er denne vinter gået, den har tit været stræng for mig, men nu håber jeg, at jeg også kommer igennem denne måned som gennem de andre. Der er allerede meldt mange piger til sommerskolen, snart fuldt hus, siges der. Mathilde Madsen skal være lærerinde igen til sommer, hun er jo en stor dygtighed, og i den retning tror jeg ikke Bodil Lange kan stå mål med hende, hvor elskværdig hun ellers kan være. Ester er også sød og elskværdig og kan være meget for pigerne, men hun har jo ikke fået nogen særlig uddannelse som lærerinde, derfor synes jeg det er godt, Mathilde skal hertil igen. Peder Bukh skal ikke være lærer i sommer, så Mathilde skal nok have hans regnetimer. Jeg ved ikke, om Kristoffer Andreasens plan bliver til virkelighed, det er nok tvivlsomt; udrustningen til sildefiskeriet er så kostbar, og det er jo altid vovsomt at være banebryder; sildefiskeri er ikke prøvet deroppe før efter en større målesstok, og jeg tror ikke, Kristoffer har mod på at være den første begynder; han har lidt så mange skuffelser ved sine foretagender, så han har lært at være forsigtig. Nu om et par dage skal Niels Povlsen til København for at tage skippereksamen; jeg håber, det vil gå ham godt, til sommer skal han så igen ud med hvalfangeren. Hans Andreasen fortalte mig at Kristian havde skrevet til ham, at han skulde igen til hvalfangerstationen til sommer, og der var lovet ham højere løn. Hans Andreasen tænker på at rejse til Norge til sommer, han søger om rejseunderstøttelse, og amtmanden har lovet at hjælpe ham, så han venter at få noget. Det er ikke så lidt, Kristian og Zakarias har tegnet sig for, 50 kroner er ikke lidt for dem, de kan ikke have så meget at tage af, de kære drenge!

Nu er det vel så bestemt, at Johanne kommer hened; jeg vil ønske, hun må blive glad og tilfreds, hvor hun kommer hen og blive hjulpen til rette; hun er vist dygtig og vil gjerne arbejde, så hun klarer sig nok. I overmorgen er det Sunnevas fødselsdag så fylder hun 28 år, tænk at hun er så gammel; jeg skal have skrevet til hende. Ikke tror jeg, hun var med til fastelavnsgildet; Hans Andreasen var derinde, og jeg bad ham hilse hende, hvis han så hende, men han sagde, at han troede ikke, hun var der. Marie Hansen, Thurid og Hanne Bette derimod hilste han på derinde; Thurid holder så meget af at danse færøsk dans, så hun er nok med, når der bliver danset.

Jeg har nylig haft brev fra Sanne fra Velbestad; hendes sengetøj har været herude siden hun var på skolen, nu skrev hun efter det, da hun tænker på at lære at sy og så leje et værelse. Hun tjener jo for tiden hos Karen Jensen på højskolehjemmet, men derfra flytter hun til Maj, og så vil hun, mens hun lærer, bo på værnehjemmet, der er også det billigste. Når hun så er udlært, vil hun prøve på at få arbejde enten i Messen eller i Magasin du Nord og så leje sig et værelse; jeg synes nu altid, at det liv er så uhyggeligt; men der er jo den ting ved det, at når arbejdsdagen er endt, så er en fuldstændig sin egen herre, ellers synes jeg, det måtte være bedre at tjene. Det lader ikke til, at hendes forlovelse står ved magt, hun skriver i det mindste, at hun slet ikke vil hjem igen til Færøerne.

Det var rart, at Sanne dog kunde overkomme at skrive til Dig, ja, hendes lille pige er rigtig sød, jeg fik hendes billede i sommer; nu er der måske kommen en til; der var ikke lang tid, til det blev ventet, efter hvad Sanne skrev. Gud give nu, det må være gået godt!

I denne tid er Karl Mortensen og Elise her, han hjælper Bentsen med tegninger, og så er hun kommen med herind, det var jo heller ikke noget for hende at sidde alene derude og kukkelure, når manden var herinde. Jeg har talt med hende for at par dage siden, og da fortalte hun mig, at hun havde fået brev fra Dig, og det var hun rigtig glad ved. Hun ser ellers raskere ud end mens hun var her i Vallekilde. Jeg synes, det kunde være morsomt for Dig, om Du kunde komme en lille tur til Sand, men der er måske forhold, der gør, at Du ikke kan. Hilde er så glad ved Evensen, det er jo

godt, han kan være noget for hende; hun trænger så meget til at høre et godt ord og til at folk er forstående over for hende. Nu er hun jo glad for Magdalenes forlovelse med Jens Marius, og det kan vel også kaldes et godt parti.

Ved Du, hvad jeg somme tider har tænkt på, hvis jeg havde nok at leve af, så kunde jeg haft lyst til at være hos Eder på mine gamle dage; men da jeg ikke har udsigt til ”pension”, så må jeg lade de tanker fare. Jeg lever måske ikke ud over den tid, at jeg kan arbejde, og det var jo det bedste.

Nu bliver det ikke længere denne gang, kære Sanne, hils Din mand mange gange, jeg håber han er rask. Hils også Rasmus og Din søde lille pige. jeg tænker så meget på Eder og er bange for, at I skal slide Eder helt op.

Så må Du leve vel, kære Sanne! Gud være med Eder og holde sin hånd over Eders gærning at den må lykkes til hans ære!

De kærligste hilsener fra Din

Bette faster

Hvordan er Niels egentlig, lærerne her synes at han er langt tilbage i alt men indbildsk; det er ikke godt for ham stakkel, hvis så er, han vil vist ikke have let ved at få plads ved handelsvæsen hernede, der er vist mange om budet, og der fordres meget.

Jeg kan hilse fra Ásgeir.

Det er godt, at lille Sigrid trives deroppe.

Vallekilde, d. 6te April 1903.

Kære Sanne!

Tak for Dit kære brev, jeg hører næsten tiere fra Dig end fra Sunneva, skønt hun er mig så meget nærmere; hun er ikke meget flittig til at skrive, den gode Sunneva. Det er ellers fra hende jeg har hørt, at Johanne skal på Sorø højskole, fra Johanne selv har jeg ikke hørt noget om, hvor hun agter sig hen; det kan godt være, at det i mange måder kan være hyggeligere på en mindre skole, end hvor der er så mange som her f.ex; der er indmeldt 190 til sommer, og det er jo en stor flok, næsten for mange synes jeg somme tider, men det er jo bevis på, at skolen er i fremgang. Det er jo så, at Povl Hansen bedre og bedre forstår at tale til de unge, og jo længere de hører pastor Helveg, des bedre synes de om ham, så det gør jo meget til, at så mange flokkes her til skolen. Pastor H. har haft nogen foredrag her i vinter for menighedens medlemmer, jeg fik dem ikke med alle sammen, men dem jeg hørte, var jeg særdeles glad ved. Jeg kan ikke gengive dem, men de blev holdt i tilslutning til nogen foredrag som en licentiat Bang har holdt og senere udgivet. Måske er der nogen deroppe, der har Bangs foredrag, så I kunde få dem at låne. Jeg blev så glad ved den måde, pastor Helveg gengav foredragene på, at jeg ønskede bare, at mange, mange flere havde hørt ham.

Nu skal Du snart holde fødselsdag, kære Sanne, og jeg vilde ønske, jeg var så rig, at jeg havde noget at sende Dig, som kunde glæde Dig, men denne gang må Du nøjes med kærlig hilsen og ønske om alt godt, Gud give, det må gå godt for Eder! Der kommer somme tider en sådan ængstelse over mig for, at I skal have arbejdet forgæves og lagt alle Eders kræfter ind på noget, som ikke er blevet påskønnet; men det går måske bedre, end jeg frygter. Jeg tænker altid på Eder og ved, at I lever under vanskelige forhold. Du kommer vel ikke til Thorshavn til konfirmationen, Hjalmar skal jo konfirmeres, tænk, at han er så gammel, ham har jeg ikke set; konfirmationssøndagen er jo Din fødselsdag i år, så hvis Du kom hjem, kunde der blive dobbelt fest. Olevine skal nok også konfirmeres, skrev Ellen; det blev jo så, at hendes bedstemoder døde, inden hun blev konfirmeret; hvad mon Just nu vil, Olevine er for ung til at være husmoder. Ellen savner Line meget, hende har hun altid været en god og trofast ven lige fra ungdomsårene, og det føles altid, når det tynder ud i flokken fra ens egen tid. Det må også være underligt for Margrethe, at hendes moder er gået bort. Jeg kan hilse Dig fra Anna Hove Hentsel, de bor endnu i Skippinge og han har godt arbejde, men Anna har været syg og ligget den meste tid af vinteren, nu er hun da bedre, men hun ser elendig ud; hun vilde vist gerne bo heroppe, men Hentsel har sit meste arbejde dernede omkring, så det passer nok bedst for dem at blive boende dernede. Jeg tror ikke, der er noget i vente hos Karl og Elise, måske var det bedst for Elise, svag som hun er, at der slet ingen kom; ellers tror jeg nok, de har det godt; Karl har det vist temmelig godt med arbejde. Kendte Du Jens Mortensen? Han har nu gået hen og forlovet sig og skal vies her i kirken i morgen formiddag, brudgommen er 55 og bruden 1- eller 42, så de har trådt deres børnesko. Efter vielsen skal de spise forkost her på skolen og så afsted med middagstoget til deres hjem i Kvarmløse på den anden side af Holbæk, hvor så det egentlige bryllupsgilde skal stå.

Fra Bentsens skal jeg hilse, Valborg skal her på skolen til sommer, Asta skal have plads i København, og Dagny kommer hjem og bliver hjemme i sommer. Jeg har hørt, at Ivar skal giftes til pinse; han bygger hus i Hellerup i nærheden af København; der skal de bo. Jeg så en aften tegningerne til huset, det er det morsomste dukkehus, man kan tænke sig; foreløbig er der jo heller ikke mere end to, der skal bo i det.

Du bad mig skrive Dig Sanne fra Velbestads adresse, til Maj er hun endnu i højskolehjemmet, Nørrevoldgade 24, men så er det hun flytter ud på værnehjemmet, men når Du kun skriver: Værnehjemmet "Betania" Helgolandsgade, København V., så skal det nok nå hende.

Nu er Niels rejst til Jylland, han har fået plads i en brugsforening i Holsted, og efter som han sagde, lod det til at være en meget god plads; bare han nu kan udfylde pladsen, kan han vist få det godt. Han får fri station og fra 20 til 25 kroner om måneden, det må jo kaldes godt for en, der kommer helt fremmed dertil. Niels Povlsen fra Skopun kommer måske en gang og besøger Eder; han tog fiskerskippereksamen i København, og et gik helt godt; så rejste han til Sandefjord for at træffe hvalfangerbåden "Norddeble", og med den skulde han så til Færøerne. Hans Andreasen er her

endnu, men tænker på senere hen at rejse til Norge og derpå hjem. Joen Jakob er også hos Hans Smith og er godt fornøjet. Ásgeir er rejst til København og har fået arbejde derinde. I morgen tænker jeg på at sende brev til Sanne i Amerika, så kan det nå hende til hendes fødselsdag d. 27de, så mange dage skal det have for at komme ud til stillehavskysten. Nu er det længe siden jeg hørte fra Hans, Gud ved, hvor han færdes om i den vide verden. Når Du ser Sigrid i Klaksvig så hils hende, også lille Sigrid, det er ikke mere end godt 14 dage siden, hendes lille broder blev døbt her i kirken, en rigtig dejlig dreng var det stor og kraftig, men Eva hun ser ussel ud og er heller slet ikke rask, det er så trist for hende og har så megen indflydelse på hendes sindstilstand. Ja, kære Sanne, så må Du have farvel for denne gang. Hils Simon mange gange. Lev rigtig vel! Gud i vold!
De kærligste hilsener til Dig og lille Elsa fra Din Bette faster.
Hils Rasmus.

Har I nogen indmeldelser til sommer?

Vallekilde, d. 6te Juni 1903.

Kære Sanne!

Tak for Dit sidste kære brev og billedet af den søde, søde lille pige! Brevet fik jeg først langt hen i Maj; af datoen kunde jeg se, at det var bestemt til at komme før, men det havde nok ligget en rejse over. Ved Du, hvad jeg synes, man får mere den virkelige lighed at se, når fotografen ikke er så overdreven dygtig, så bliver det ikke så afglattet og pudset, at der til sidst ikke er mere af ligheden tilbage. og det mere ligner et glansbillede.

Nu er I midt i skolearbejdet, kære Sanne, jeg håber, det går godt for Eder; jeg tænker tit og ofte på Eder og ønsker lykke og velsignelse over Eders gerning. Er det gode og rare piger, I har på skolen? I har jo ikke flere, end at I jo kan lære hver enkelt at kende; her myldrer det i sommer, men jeg tror nok, de fleste er gode piger. Rigmor Lützen er her; det har Du nok hørt, hun er også den eneste Færing i sommer. Ved Du, Johanne var her i pinsedagene; hun skrev, at hun gerne vilde komme og det måtte hun gærne, når hun havde lyst, og hun følte sig også tiltalt af at være her og var glad ved at være kommen. Hun kom om aftenen pinselørdag og rejste igen tredje pinsedag. Jeg har fået det indtryk af Johanne, at hun er en dygtig natur, der nok skal bane sig vej; jeg er glad over, at jeg fik hende at se.

Sunneva skal tilbringe sin ferie i Marstal i sommer, en af hendes kammerater fra kommunehospitalet har skaffet plads til hende derovre. Hun betaler nok noget for sit ophold, men så får hun det vist også godt; hun skal bo hos en kaptajns kone, som er alene hjemme med to pigebørn manden er ude at rejse som de fleste Marstalsboere. Johanne vil helst til København, hun tænker på at lære bogbinderi, og det er måske ikke så galt; men hun betroede mig, at hvis hun skulde på højskole, så skulde det være til Vallekilde.

Nu har Ivar Bentsen holdt bryllup, de blev viede her i kirken pinselørdag og kirken var så nydelig pyntet af ungdommen her i kirken; bryllupsgildet stod i brudens hjem i Bjergby, og der var kun den nærmeste familie med. Der må jo være en grænse, for hvis de skulde bede nogen, så var der mange, de ikke kunde undgå at have med, og derfor tror jeg nok de indskrænkede sig til de nærmeste. De skal bo i Hellerup inde ved København, der har Ivar bygget hus, det morsomste lille dukkehus man kan tænke sig. Jeg har set tegningen til det men naturligvis ikke selve huset. Valborg er på skolen i sommer, og Dagny og Signe er hjemme, de har så ingen anden pige.

Kristian har vel ikke besøgt Eder, han er jo ved hvalfangerstationen igen i sommer, og det er jo godt; Johanne sagde ellers, at han var ked af det derhjemme, fordi der var for lidt at bestille. Det må også være kedeligt for ham ikke at kunne få nok arbejde, for dygtig det er han. Jeg kan så hilse Dig fra Johanne, hun så Dig jo ikke, inden hun rejste. Jeg tror, hun vil have rigtig godt at være kommen ud i verden. Jeg skal også hilse Eder flittig fra Joen Jakob, han er her endnu og er så glad ved at være her og havde tænkt på at komme på skolen igen til vinteren, men nu er der kommen brev fra han forældre, at han endelig må komme hjem, og så skal han nok rejse om kort tid. Han er så skikkelig, som dagen er lang.

Nu er der ikke mange i hjemmet ”uppi i Húsum”, Johanne sagde, at Zakarias var rejst til Kvivig, så er der jo ikke andre af børnene en Hjalmar og Mads; det må være underligt, hvor der har været så mange. Jeg har hørt, at der skal være lærerkursus i Thorshavn i August, skal Simon så ikke være med at give undervisning, det synes jeg, han måtte være selvskreven ti, så kunde Du være hjemme i den tid med lille Elsa i Dit gamle hjem og have det godt. Her på skolen skal der være lærerkursus i August for folkeskolelærere og lærerinder; det er tredje i rækken der bliver afholdt; det første var på Rødkilde højskole på Møn, det andet på Ollerup højskole på Fyn, og så det tredje her. Det skal afsluttes med en udflugt til Sjællands Odde, og så skal der være et stort møde i Højby i Odsherred, hvor bandt andre Schrøder fra Askov og Kloveness fra Norge skal tale. Jeg ønsker i mit stille sind, at jeg kunde komme med til mødet, men jeg tror det ikke, man kan jo ikke komme med til alt. Nu bliver der snart kirkeligt møde og jeg må være glad, at jeg kan komme med der.

Nu er det længe siden jeg hørte noget fra Amerika, somme tider er jeg ved at opgive håbet on nogen sinde mere at høre fra dem. I ”Dannevirke”, som pastor Helveg låner mig, ser jeg lidt derovrefra, men naturligvis ikke om dem personlig. Du husker nok at, nybygden, hvor Sanne er, hedder

Junction City, og derudfra står der så, at de har kaldet en præst og vilde til at bygge en præstebolig og forsamlingsbygning og senere vil de bygge kirke. For tiden holder de gudstjeneste i en amerikansk kirke. Til efteråret rejser så Marie og hendes mand ud til samme plads. Jeg har for nylig haft brev fra Hans fra London, han har nu god plads om bord i en engelsk fragtdamper som 2den maskinmester, han kunde haft fået plads i et af Mortensens skibe, men han syntes ikke han vilde forlade den plads han nu havde, og det er måske også bedst for ham, at han bliver hvor han er. Nu varer det nok længe, inden jeg ser ham igen.

Nu må Du hilse Din mand mange gange, kære Sanne, nu er det snart lille Elsas fødselsdag, kan hun spise chokolade? Jeg har lagt lidt i en lille pakke til hende, det er kun ubetydeligt, men Du ved jo, at meningen er god.

Lev så vel allesammen deroppe, Gud være med Eder og lade Eders arbejde lykkes!

De kærligste hilsener fra Din

Bette faster

Hils Rasmus.

Ser Du Sigrid Lützen, så hils hende og sig hende tak for brevet, jeg ved ikke, om jeg får skrevet til hende denne gang, men jeg skal skrive, det har jeg bestemt.

Vallekilde, d. 28de Juni 1903.

Kære Sanne!

Tak for Dit kære brev, Gud ske lov for at Du og Dine har det godt, Gud give, Du må komme godt over det, der forestår Dig! Det er strængt for en kvinde at gå gennem, men så kommer moderglæden og giver erstatning for alle lidelserne, ikke sandt?

Hjalmar skrev til mig denne gang, han er vist en sød dreng, han fortalte mig, at der havde været møde oppe hos Eder, så havde I vel fremmede,, men der er en ting de skulde gøre, når de kommer til Eder, de skulde have deres madpose med, Jeg håber ikke, de kommer i flokke og skal spise af Eders mad, som rigtig nok er dyrekøbt med Eders arbejde. Det var da udmærket, at Aage Mejer Bendixsen var Eders gæst; jeg har aldrig hverken set eller hørt ham, men en af hans bøger: "Et folk der vågner", glemmer jeg aldrig. Jeg ved ikke, om Du kender den, den handler om forholdene i Litauen og skildringerne af, hvad det folk har gennemgået under sine forskellige tyranner, er gribende. Den er også udmærket skrevet, og man lægger den ikke fra sig, når man først har fået begyndt på den. Jeg vilde gerne hørt ham tale om russiske forhold, jeg har hørt, at det skal være så udmærket. Jeg glæder mig på Eders vegne over, at han kom der, og jeg vilde ønske, I kunde få mange lignende besøg, det vilde live op.

Jeg skal hilse Dig mange gange fra Hanne Bendsen jeg var deroppe for nogle dage siden og hilste på Marie, hun er hjemme i besøg, men der er ingen bedring med sygdommen og bliver det heller ikke, har overlægen sagt; sygdommen er i stadig udvikling, men der indtræffer perioder, hvor der lige som er mere ro; og i denne tid har hun en af sine roligste tilstande, og så kunde det nok lade sig gøre, at hun kom hjem en lille tid. Hanne var dernede og hentede hende og skal naturligvis også følge hende derned igen; men hun kommer nok til at lide under det bagefter. Marie var ellers helt oprømt da jeg var deroppe, og i det øjeblik skulde ingen tro, hun fejlede noget; hun fortalte mig en hel del om en kone fra Færøerne, en Fru Joensen, som var dernede, og efter hvad jeg kan forstå må det være en kone fra Våg, "Jakup i Gerdums" svigerdatter. Hun er jo fra Sand, og jeg ved godt, hvem hendes forældre var, men hende selv ved jeg mig aldrig at have set; hun havde sagt til Marie, at hun kendte mig godt og bedet hende hilse mig, jeg sendte hende så en hilsen tilbage. Marie sagde, at hun var så godmodig og de holdt allesammen så meget af hende, både overlægen og sygeplejerskerne, og vilde gerne gøre det godt for hende. Men mon hun alligevel nogen sinde kommer sig rigtig, hendes faders slægt har altid været skrøbelig.

Ser eller hører I aldrig noget til Kristian, det er så længe siden, jeg hørte noget fra ham; han føler det måske noget trist at være ved hvalfangerstationen, og så i det hele at have for lidt at bestille. Ser Du ham så hils ham fra mig, han er ung og rask, han får nok fat på noget, han kan blive glad ved. Joen Jakob er ikke hjemme her i Vallekilde i disse dage, han er i Humlebæk oppe i Nordsjælland, der har Smith haft arbejde ved to villaer i det sidste årstid. Det er kedeligt for J.J., at han skal rejse hjem nu; i sommer kunde han lært noget ved det arbejde, Smith nu har, han skal nemlig bygge tre villaer inde i nærheden af København, og meget af det arbejde bliver udført herhjemme på værkstedet. Rigmor er her jo, men hende ser jeg kun sjældent.

Fra Johanne har jeg ikke hørt siden jeg skrev til hendes fødselsdag d. 17de.

Denne gang må Du tage til takke, kære Sanne! En anden gang skal jeg skrive mere. Lev vel! Gud i vold! Hils Simon og lille, søde Elsa.

De kærligste hilsener til Dig fra Din

Bette faster.

Hvis vejen ikke var så lang over havet, skulde jeg sendt Dig en god portion jordbær, der er mange i år. og Sigrid har sagt, at jeg må plukke alle dem jeg vil, da de ingen sælger i år.

Vallekilde, d. 23de Juli 1903.

Kære Sanne!

Tak for Dit kære brev som kom i forgårs, ganske uventet, da jeg helt havde glemt, at "Botnia" var i farvandet. Gud ske lov for, at Du har det godt, kære Sanne, Gud give, Du må komme godt over det, Du har i vente. Nu skal vel snart Dine piger rejse, mon I så får nogen flere til vinter, det vil jeg ønske for Eder, ellers ser det ud, som I har arbejdet forgæves. Nu er det ikke mere end godt 8 dage, til de rejser herfra skolen, men så varer det ikke mange dage, til lærerkurset begynder; der er indmeldt mellem 140 og 150 lærere og lærerinder, så der bliver lige så meget arbejde som ved et skolehold, ja måske mere. I Søndags var her elevmøde og her var masser af mennesker; jeg skal hilse Dig så mange gange fra lille Marie fra Nygård, hun var hernede og så billedet af Din lille pige og syntes, at det var yndigt. Jeg længes sådan efter at høre fra Johanne, hun er jo ved at søge sig en plads i denne tid, hun skulde jo gerne vide sig noget, til skolen slutter, men sidst jeg hørte, havde hun endnu ikke fået fat på noget. Men jeg tvivler ikke om, at hun nok får sig en plads, jeg har en følelse af, at hun er en dygtig og energisk pige, der nok skal komme fremad.

Thurid har været her fra i Søndags til i dag, hun havde jo nu sin lille sommerferie, 6 dage, det er det hele, så skal hun ind og slide igen; men hun er heldigvis glad og fornøjet ved sit arbejde. Ásgeir var her til elevmøde, men han var kun om Søndagen, han havde ikke tid til mere. Og så er Hanne Bette her, hende skal jeg hilse Dig fra; hun tjener hos to gamle damer i København, og da de rejste på landet i ferien, skulde hun jo også have et sted at være; hun skrev så herud og spurgte, om hun måtte være her, og det sagde Sigrid ja til. I morgen har hun så været her i 14 dage. Og ved Du, hvem der så oprandt i går? Det gjorde Malene fra Velbestad, hun kom uden at have spurgt, om hun måtte komme, men hun blev ikke "údhyst". Du kan tro, hun er fin i tøjet, hun møder i gult silkeliv. Hende skal jeg også hilse dig fra.

Søndag 26de. På Tirsdag går "Ceres", og så skulde jeg gerne have dette med.

Hør, jeg kan ikke tænke mig, at de vil gå hen og vælge Schröder deroppe, det er ligefrem noget af en skandale; et menneske der i den grad er uopdragen, og bedre er han ikke bleven med årene, han er umulig mellem ordentlige mennesker, men det kan jo godt være, at han er bleven valgt. Nu har valget jo været deroppe; Schröder vil nok få at føle, hvis han kommer hened, at tiden er løben fra ham: han kan ikke bære sig sådan ad nu, som han gjorde for 20 år siden, og jeg tror ikke, der er en eneste af de nuværende rigsdagsmænd, der vil bryde sig en smule om ham; han kommer vist til at gå som et sort får i flokken. Hvorledes nu "Jóanis" er eller ikke, så tror jeg om ham, at han optræder sømmeligt, men det kan Schröder ikke og har aldrig kunnet det.

Ved Du, hvem der for et øjeblik siden var herinde og talte lidt med mig, det var Fru Pedersen ude fra Odden, forhen på Sandø; hun har været her på skolen i 8 dage for at se lidt af, hvorledes det går til på en højskole. Jeg synes, hun er rigtig rar og elskværdig, og hvad de end har sagt om ham deroppe, så synes jeg ikke, der kan siges andet end godt om hende, efter det første indtryk at dømme. Jeg synes, det var så venligt af hende, at hun kom hened og besøgte mig og var så venlig og ligefrem, som noget menneske kan være; hun kendte mig jo slet ikke. Jeg skal hilse Dig fra Thomas og Eva, de var her begge til elevmøde og havde børnene med, og dem var jeg barnepige for, samtidig at jeg var det for lille Rigmor. Når Eva skulde gå med børnene, havde hun jo ikke noget ud af at være her, derfor var jeg glad ved, at jeg kunde hjælpe hende lidt. Hun er ellers kommen sig så godt i sommer og ser meget bedre ud, end hun har set længe.

Fra Amerika har jeg ikke hørt i lange tider, det gør mig så ondt, at de helt har holdt op med at skrive, og jeg går stadig og længes efter brev, men somme tider er jeg ved at opgive tanken om at høre fra dem mere. Det må være underligt tomt hjemme på Huse nu, da næsten alle børnene er rejst ud, hver til sit hjørne; havde Du ikke også en følelse deraf, nu Du var hjemme? Hvis Kristian skulde komme og besøge Dig en gang, må Du hilse ham fra mig og sige, at jeg længes meget efter at høre fra ham. Nu er jo Hans Andreasen kommen hjem, men ham har Du vel ikke set endnu.

Det kan måske mere Dig at høre, at Martin Glinthor er bleven forlovet med en rigtig rar og elskværdig pige, hun hedder Sine Hammer; Martin er i den syvende himmel. Nu bliver han ikke længere end i vinter ved hønseriet her, han vil være "statshusmand", om Du ellers ved, hvad det er.

d. 23de i denne måned fyldte Marie Junker 70, om aftenen var vi dernede og drak chokolade, og sangforeningen sang for hende. Fra kredsen her fik hun en dejlig stol og et slag, der kan varme hende, når hun de kolde vinterdage skal op til kirke. Jeg kan også hilse Dig fra hende. Og så må Du have farvel for denne gang, kære Sanne, jeg tænker meget på Dig og ønsker at alt må gå godt! Hils Din mand og Din lille pige, og til Dig selv de kærligste hilsener fra Din Bette faster.

Vallekilde, d. 4de September 1903.

Kære Simon og Sanne!

Tak for brevet, som Simon vel havde skrevet, men jeg regner det dog ligefuldt at være fra Eder begge. Jeg tænker meget på Dig kære Sanne, jeg håber med Guds hjælp, Du har vel overstået det, der forestod Dig; det er jo altid en alvorlig begivenhed, og det kan jo gælde liv eller død. Vejen er så lang imellem os at meget kan ske, uden at vi har den mindste anelse om det. Ja, jeg kan jo ikke sige andet, end at jeg synes det var heldigt for Eder, at det lykkedes at få valgt Kirkebøbonden, skønt jeg så langt fra er enig med ham i alt, hvad han fører frem, det er nu så langt fra, men han er en mand, I kan være bekendt. Schrøder derimod er en umulighed alle vegne, og jeg synes, det snart var på tide at sætte ham ud af lagtinget; men der er jo altid nogen, der holder på den slags folk, som ikke tager i betænkning at sige og gøre hvad det skal være. Det er så dejligt at stå bagved og bruge et sådant redskab; jeg troede bedre om provsten, end at han vilde benytte sig af Schrøder, det kan ligefrem gøre mig ondt; jeg kendte jo lidt til ham i hans unge dage og syntes altid, at der var noget godt på bunden. At en mand holder fast på sin politiske overbevisning, kan man ikke laste ham for, selv om det ikke er ens egen, men når han benytter sig af uværdige midler for at fremme sin sag, så må han synke i agtelse, det kan ikke være andet. Men der er et jeg må sige, fordi det ”brænder po”, som skrædder Jens Pedersen siger, og det er, at hvis en mand, der under højregeringen var yderste højre og i sin tid provisionist, nu da regeringen er bleven venstre, gav sig til at være venstremand, så synes jeg mildest talt, det vilde se underligt ud, og den mand kunde man ikke yde sin agtelse eller stole på. Jeg synes altid, man må respektere en mand, der har en overbevisning, men ikke en der bærer kappen efter vinden. Jeg vil af hjærtet ønske, at de kirkelige forhold må blive bedreovre hos Eder; en mand som præsten på Nordøerne burde jo aldrig være kommen i den stilling; det var bedre, om han ”gravede grøfter”, så gjorde han da nogen gavn. Forholdene er vanskelige deroppe, og når en mand skal gøre fyldest må han være alvorlig og samvittighedsfuld, ellers er fristelsen stor til at blive sløv og lade alting gå på bedste beskub. Hilde har skrevet, at de var så glade for deres præst, og det er jo godt, bare det må blive ved; jeg har kun truffet sammen med ham en gang i ”Føringafelag”, og da må jeg sige, at han ved sin dominerende optræden gjorde alt andet end godt indtryk på mig, men måske han ”soinist” bedre; jeg har kun som sagt set ham den ene gang. Jeg hørte en gang i foråret, at der påtænkte at afholde kursus for lærere deroppe i lighed med, hvad der nu gennem flere år er brugt her, kom det så i stand? Det synes jeg var noget, som der skulde arbejdes hen til, og jeg er vis på, at mange ja de allerfleste af lærerne kunde have det hårdt behov. Dansk skoleforening afholdt sit kursus for folkeskolens lærere og lærerinder her på skolen de første 14 dage af August, og det var nok ganske udmærket i år. Jeg hørte nogen enkelte foredrag, men det traf sig så uheldigt, at en af lærerne og en af lærerinderne blev syge, så jeg var mere bunden, end jeg havde gjort regning på. Seminarieforsøger Stig Bredstrup fra Jonstrup holdt tre foredrag om Pascal og jesuitterne, af dem hørte jeg det midterste, og det smagte efter mere, men som sagt jeg kunde ikke. Holm fra Vejle seminarium talte om Amos Comenius's skoletanker, deraf hørte jeg intet, men det skulde være ganske udmærket, Jakob Appel om matematiske spørgsmål, professor Johansen fra Københavns universitet om arvelighedsteorien, hvor han nok i adskilligt stiller sig på et andet stade en Darwinisterne. Valgmenighedspræst Malling fra Odde om Frankrig under Ludvig den Fjortende og Ludvig den Femtende, det skulde også være fortrinligt. Pastor Koch fra Ubberup holdt to foredrag, et om pietismen, dens fremkomst og de to mænd, der vore dens åndelige fædre, Philip Jakob Spener og August Herman Francke; det hørte jeg, og det gør altid godt at høre pastor K., der får man så klar besked, og alting bliver så godt redet op for en. Det andet foredrag var om den franske biskop Fenelon og det var også særdeles belærende og vidnede om, at K. grundig havde sat sig ind i det emne han vilde skildre. Povl Hansen talte om Danmarks folkeviser, og pastor Helveg, så vidt jeg ved om gammeltestamentelige studier, men det hørte jeg ikke noget af. En dag havde hele forsamlingen udflugt til Sjællands Odde, men desværre plaskregnede det hele dagen; om eftermiddagen blev der holdt møde i en pavillon i Grønnehaven ikke ret langt fra Nykøbing, og der talte så la Cour og Holm fra Vejle, og hvordan det så gik eller ikke gik, var stemningen bleven høj om aftenen til trods for at regnen blev ved at strømme ned. Der var så bestilt ekstratog til at køre

hjem på om aftenen, og alle var enige om, at det havde været en rigtig dejlig tur. Jeg var hjemme med mine to patienter, og de var naturligvis ikke så særlig glade ved at være på sygehus i stedet for med de andre på Sjællands Odde.

P. Hansen og Sigrid er i Upsala til højskolekursus, og der skulde Du Simon været med om ret og rigtigt var; de har det så udmærket deroppe og bliver så at sige båret på hænder af Svenskerne. Nu kommer de snart hjem, og så skal jeg lidt ud at lufte mig, men jeg kommer nu ikke længere end til København.

Fra Johanne har jeg nylig haft brev, hun har det rigtig godt på Bornholm, det eneste hun ikke rigtig er tilfreds med er, at hun ikke har nok at bestille, og det kunde jo været værre; når de opdager at hun kan bestille mere, bliver hun nok tagen i brug, det har ingen nød. Ikke har jeg i lange tider hørt noget fra Amerika, heller ikke fra Hans, Gud ved hvor han er henne i verden. Fra Sunneva hører jeg heller aldrig, men nu får jeg jo hende at se når jeg kommer til København; jeg ved jo, hun har det godt. Har jeg fortalt Eder, at der nu bliver lagt elektrisk lys ind her på skolen, så skal vi ikke væve i mørke til vinter. Nu må jeg så sige Eder farvel for denne gang kære venner deroppe, Gud give, I må få det godt! Ja, når gerningen trives, så har I det også godt, derfor Guds velsignelse over den!

Lev så vel, og Gud i vold!

De kærligste hilsener til Eder alle fra Eders hengivne

Bette faster

O. 5te I nat har Ingrid Smith fået en lille pige, nu er de glade igen. Hvor jeg gärne vilde se lille Elsa, mon jeg nogen sinde får hende at se?

Gud give, jeg næste gang må høre godt fra Eder!

København, d. 23de September 1903.

Kære Simon og Sanne!

Til lykke med sønnen, Gud give I må få glæde og velsignelse af ham! Som I ser er jeg i øjeblikket i København men er ved at rejse i dag, og da Laura går på Fredag, må jeg skynde mig at skrive lidt, da tiden bliver knap, når jeg kommer hjem. Jeg håber, Du fremdeles har det godt. Kære Sanne, jeg tænker meget på Dig og ønsker godt for Dig. Sunneva fortalte mig at der var indmeldt 9 til skolen, gid der i det mindste må komme 9 til; nu kommer Islandsfarerene jo hjem med god fortjeneste; bedre var om de anvendte pengene til at være hos Eder en vinter, end at de drikker dem op i købmandsboden. I går talte jeg med Rigmor Lützen, hun fortalte mig, at Eders præst var hernede for at tale med ministeren om at blive forflyttet; bare det kunde lykkes og I så kunde få en i stedet, I kunde blive glad ved. Endnu er der vel ingen af Færingerne, der har teologisk embedseksamen, så en Færing kan I ikke vente at få; men I kunde jo også være så heldige at I fik en Dansk, der var god og kunde og vilde møde Eder med forståelse.

Jeg skal hilse Dig fra Simon og Rasmus fra Søren Sørensen, jeg har besøgt ham nu, mens jeg har været herinde; I har nok hørt, at han er bleven gift, og hans kone er også en gammel bekendt af mig. Sanne ved hvem det er, når jeg siger, at det er Marie Junkers søsterdatter. De har et nydeligt lille hjem langt ude på Frederiksberg, og Søren er medarbejder ved oplysningsselskabet Godthåb, og det går nok helt godt med arbejdet, på det ene nær, at de stadig mangler penge, og det er ikke altid så morsomt for dem. Jeg har ellers ikke været meget omkring, skønt jeg har været herinde i 14 dage; jeg ved ikke om I har læst noget om udstillingen på Bakkehuset, Kammas og Rahbeks bekendte hjem; derude har jeg været, det interesserede mig meget at se det sted, og hvad der var blevet samlet af sager, der har tilhørt Kammas og flere af den kreds, der hørte til Bakkehusets nærmeste omgang. Jeg har jo læst en del om og af de mennesker, så det var ligesom at se dem for mig, når man gik derude i de gamle, lave stuer. Der lever jo endnu en af Ølenschlägers døtre, en fru Konow, hun har sagt besked om, hvordan stuerne var indrettede derude; hun var jo Kammas søsterdatter og var allerede en stor pige, den gang Bakkehuset var samlingssted for tidens ypperste. Ellers er der vist ingen nulevende, der kender livet derude af selvsyn. Ellers har jeg ingen steder været undtagen en aften i studenterforeningen og hørt den nordslesvigske rigsdagsmand Jessen tale; der var propfuldt af mennesker, det var også meget oplysende at høre ham tale om forholdene dernede, som han kender ud og ind. Der var noget så tilforladeligt over det, han sagde, jeg tror nok, han delte sol og vind lige.

Her hos Anna har de det ved det gamle undtagen det, at Ásgeir nu er kommen i tjeneten; i går vandrede han ud på holmen, og siden har vi ikke set ham. Jeg har håbet, at han skulde få lov at komme hjem i dag, inden jeg tager afsted, men det er nok tvivlsomt, om det sker. Fra Hans har jeg nylig haft brev, han har det godt; han sejler med samme skib som sidst jeg hørte fra ham og er nu bleven forfremmet til første maskinist, så han er rigtig godt tilfreds. Jeg skal hilse fra ham; han skrev også, at de havde det godt i Amerika; jeg har ikke hørt fra dem i lange tider. Ja, nu skal jeg afsted og så må jeg slutte.

Lev nu rigtig vel, kære Simon og Sanne!

Gud være med Eder!

Kærlig hilsen fra Eders hengivne

Bette fæster.

Jeg har hørt herinde, at Anna Hove har haft en så ualmindelig hård barsels seng i tre døgn, inden hun fødte barnet, så blev hun bedøvet og lægen måtte tage barnet, det levede dog og hun har det også temmelig godt nu det er overstået, men hårdt har det været.

Jeg skal hilse mange gange fra dem alle her i huset.

Vallekilde, d. 11te Novbr. 1903.

Kære Sanne!

Tak for Dit kære brev, jeg blev så glad ved at høre, at Du og Din lille dreng havde det godt; jeg går jo som oftest og ængster mig for, hvad jeg nu skal høre, om det måske bliver noget slemt. Det kan jeg nu en gang ikke gøre ved, ængstelsen ligger mig i blodet. Jeg synes, det var rart, at Kristian var med til dåbshøjtideligheden, og så glæder det mig også, at drengen kom til at hedde "Jakup"; har han ikke fødselsdag sammen med "abba"? Nu vilde jeg kun ønske for Eder, at I fik flere elever; der er vist flere, der godt kunde anvende en lille pengesum på opholdet på skolen, selv om de ingen understøttelse fik, når de havde sans for god oplysning; men de vil hellere give dem ud i købmandsboden for brændevin og øl. Ja, det er strængt at tænke på alle de værdier, alkoholismen fortærer, og alle de menneskeliv den lægger øde, slægt efter slægt; men folk vil ikke lade sig belære. Egennyttens spiller også en stor rolle der; der tjenes vist ikke så meget på nogen vare som på de berusende drikke og derfor er det naturligvis købmændene om at gøre at sælge så meget som muligt af dem, om så folk og land skal lægges øde. Jeg har vist ikke skrevet til Dig, siden vi fik det elektriske lys lagt ind, ja, Du kan tro, det er bekvemt. bare dreje på knappen, så skinner lyset; og ikke skal man rode med gamle, dårlige petroleumslamper længere, det er næsten som et æventyr. Men dyrt må det være at sætte et sådant foretagende i gang, og belysningen bliver vist ikke billigere end med petroleum, men der er jo mange fordele ved det alligevel; det er så renligt og fortærer ikke noget af luften i stuerne og frembringer ikke os eller forurener luften i nogen retning. Næste gang når Du kommer til Vallekilde, vil det "elektriske" skinne for Dig. Bentsens har fået det lagt ind over hele huset og Hanne var glad for at de var bleven fri for alt vrøvlet med lamperne. Dagny og Signe er hjemme i vinter; Asta og Voldborg er begge i København. Ellers er alt sådan omtrent ved det gamle her; der er som sædvanlig mange elever på skolen, og det går godt med alt. Siden jeg sidst skrev til Dig, har jeg fået brev fra Marie fra Amerika, det kom helt uventet, det er nu så længe siden hun skrev. Jeg skal hilse fra hende, nu har hun tre børn, det yngste er en dreng på et halvt år, der hedder Ove; jeg fik billedet af de to ældre, og hun tænker også på at sende nogen hjem til Færøerne. De er så søde, de små Amerikanere. Den gang Marie skrev var de endnu i nærheden af Chicago, men det var deres bestemmelse en gang nu i efteråret at rejse ud til Junction City, der hvor Sanne bor. Fra Sanne har jeg ikke hørt i lang tid og altså heller ikke fra Thrine, hun opholder sig hos Sanne. Marie skrev, at hun savnede sin moder meget, da den sidste lille kom, og det var jo ikke så underligt. Jeg har ikke hørt et muk fra Sunneva siden jeg i efteråret var i København, skønt jeg har skrevet flere gange til hende, men hun er bleven doven til at skrive, og noget må hun også undskyldes, hun har jo altid meget at bestille, og anstrængende er jo hendes arbejde både for sjæl og legeme. Fra Johanne hører jeg en gang imellem, hun har det jo godt på Bornholm, men vil dog vist helst tilbage til København. Når Du ser Sigrid i Klaksvig, kan Du fortælle hende, at jeg har hørt fra Marie og hilse hende.

Hvordan mon det går Svend og hans plantningsforsøg; jeg hører, at han har valgt plantagen ved Thorshavn til at begynde plantningen i; er det ikke en dårlig valgt plads, og mon der kan gro noget nævneværdigt op af den jord. Mads skal nu også begynde på Sandø på bar bund, hører jeg, mon han nogen sinde kan drive det til at få levebrød ud af det; jeg synes, det ser så umuligt ud. Hvad siger de gamle i Klaksvig til det?

Jeg tænker, der går skib igen inden jul, så får Du en hilsen, kære Sanne! jeg sender to hyacintløg, det er jo kun så lidt, men når det kan lykkes for Dig at drive dem, har de en dejlig duft, og så kan Du tænke lidt på mig.

Lev nu vel og Gud i vold!

De kærligste hilsener til Dig, Simon og "Elsu litlu" og "Jakop litla".

Din hengivne

Bette faster

Hils Rasmus og alle Eders husfæller, gid der var mange!